

VERSLAG INFORMATIERONDE COALITIEVORMING

**GEMEENTERAAD GOIRLE
2022-2026**

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
2. GESPREKKEN	4
2.1 Eerste gespreksronde	4
2.1.1 Uitkomst(en)	4
2.1.2 Communicatie	5
2.2 Tweede gespreksronde	5
2.2.1 Uitkomst(en)	6
2.2.2 Communicatie	6
2.3 Derde gespreksronde	6
2.3.1 Uitkomst(en)	7
2.3.2 Communicatie	7
2.4 Vierde gespreksronde	7
2.4.1 Uitkomst(en)	8
2.4.2 Communicatie	8
3. OVERIGE BETROKKENE	9
3.1 Burgemeester	9
3.2 Griffie	9
3.3 Gemeentesecretaris	9
4. FINANCIËLE VERANTWOORDING	10
5. CONCLUSIE EN AANBEVELING	11
5.1 Conclusie	11
5.2 Aanbeveling	11

1. Inleiding

Op 14, 15 en 16 maart 2022 hebben de gemeenteraadsverkiezingen in Goirle plaatsgevonden. Op maandag 21 maart 2022 is de definitieve uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen bekend geworden. Daarna is de uitslag tijdens een raadsbijeenkomst op dinsdag 29 maart door alle partijen geduid.

Partij	Aantal stemmen	Percentage	Zetels
Lijst Riel Goirle	2.209	22,9	5
Gezond Verstand	1.818	18,4	4
Pro Actief Goirle	1.319	13,3	2
PvdA	1.286	13	2
VVD	1.093	11	2
D66	1.053	10,6	2
CDA	644	6,5	1
Arbeiderspartij	476	4,8	1

Meest opvallend in de uitslag is het aantal stemmen dat nieuwkomer Gezond Verstand heeft behaald, goed voor vier zetels in een raad van negentien. Daarnaast was er zetelwinst voor Lijst Riel Goirle en PvdA (beide +1), D66 bleef stabiel met twee zetels terwijl VVD en Pro Actief Goirle een zetel inleverden en het CDA van drie naar een zetel zakte. De SP in de vorige raad met twee zetels vertegenwoordigd heeft niet aan de verkiezingen deelgenomen.

Bij de uitslagenavond op 16 maart hebben de fractievoorzitters te kennen gegeven dat het aan de fractie van Lijst Riel Goirle is om het initiatief te nemen in de informatiefase.

De informatie is daarna gestart met de volgende uitgangspunten:

- Ga in gesprek met alle fracties uit de gemeenteraad;
- Analyseer en verken mogelijke coalitiepartners;
- Op basis van een gedeelde opvatting over de grote opgaven voor Goirle;
- En de kans op de succesvolle vorming van een stabiele en collegiale coalitie die kan rekenen op een werkbare en bestendige meerderheid in de gemeenteraad;
- Inventariseer daarbij de thema's en aandachtspunten die bij het vervolgproces van coalitievorming relevant zijn.

Met dit compacte verslag van de informatieronde wordt verantwoording afgelegd over het doorlopen proces. Ik besef me dat soort gelijke verslagen in andere gemeenten anders van opzet zijn, echter hebben we in Goirle geen traditie van procesbegeleiders die op deze manier uitgebreid publiekelijk verslag uitbrengen. Ik beschouw dit document dan ook als een eerste aanzet waarop partijen over vier jaar kunnen doorborden of dat partijen kunnen uitbouwen over 4 jaar.

Mark Verhoeven
Fractievoorzitter Lijst Riel Goirle

2. Gesprekken

2.1 Eerste gespreksronde

Er is gekozen voor een snelle eerste inventarisatie. Met daarbij een openlijn tussen de fractievoorzitters van alle partijen. Op 17 maart zijn daarom door Lijst Riel Goirle alle fracties uitgenodigd voor een gesprek. Elk gesprek duurde 45 tot 60 minuten en had dezelfde opzet. De gesprekken verliepen open en in een goede sfeer.

Namens Lijst Riel Goirle waren bij deze gespreksronde aanwezig: Harry van de Ven (onafhankelijk gesprekleider), Mark Verhoeven (fractievoorzitter) en Liselotte Franssen-du Maine (raadslid). Samen vormde zij het kernteam.

Nb. vanwege ziekte is mevrouw Franssen vervangen door Cees Pelkmans (bestuurslid) van 21 april tot 28 april. Vanwege ziekte bij de fractie van de VVD is het gesprek tweemaal uitgesteld en heeft het eerste gesprek pas plaats gevonden op 30 maart.

Datum	Tijd	Fractie	Aanwezigen
vrijdag 18 maart	14:15-15:15	Gezond Verstand	Corné de Rooij, Jeroen Hendrickx
	16:00-17:00	PvdA	Pernell Criens, Henk Renders
maandag 21 maart	19:30-20:30	D66	Piet Verheijen, Janneke van den Hout
dinsdag 22 maart	19:30-20:30	Pro Actief Goirle	Bert van der Velden, Christel van Neerven
woensdag 23 maart	19:00-20:00	CDA	Tess van de Wiel en Brigitte van Haaften
donderdag 24 maart	11:00-12:00	Arbeiderspartij	Arno de Laat
woensdag 30 maart	13:00-14:00	VVD	Ad van Beurden, Peter van Zundert

De volgende vragen dienden als leidraad in de gesprekken:

- Hoe kijk je terug op de verkiezingen?
- Hoe zie je de samenwerking met de gemeenteraad en inwoners voor je?
- Wat is de gewenste coalitie en waarom? Zijn er eventuele blokkades?
- Hoeveel wethouders (en eventueel welke) heb je daarbij voor ogen?
- Welke opgaven zie je voor Goirle in de komende periode?

De fracties hadden daarnaast nog de mogelijkheid om zelf onderwerpen of punten toe te voegen aan het gesprek.

Met alle aanwezigen zijn bij aanvang het gesprek afspraken gemaakt over de mate van vertrouwelijkheid van hetgeen wat aan tafel zou worden besproken. De korte notities die hiervan zijn gemaakt zijn daarom enkel intern met het kernteam van Lijst Riel Goirle besproken en zijn als basis gebruikt voor dit rapport. Afzonderlijk hebben sommige fracties zelf ook aantekeningen gemaakt voor de eigen verslaglegging.

2.1.1 Uitkomst(en)

Uit de gesprekken kwamen de volgende algemene zaken naar voren:

1. Alle partijen zijn bereid, onder voorwaarde, bestuursverantwoordelijkheid te nemen

2. Voor het vormen van een meerderheidscoalitie vinden partijen het getalsmatig in eerste instantie niet logisch om verder te praten met CDA en Arbeiderspartij
3. Gezond Verstand ziet een coalitie met drie partijen als mogelijkheid. VVD geeft de voorkeur aan een coalitie van drie partijen maar ziet een coalitie van vier partijen ook als optie. De overige partijen opteren voor een coalitie van vier partijen
4. Partijen geven aan dat het te vormen college drie tot maximaal vier fte mag bedragen (op dit moment is de samenstelling (4 x 0,9) 3,6 fte). Diverse fractie geven aan het logisch te vinden als Lijst Riel Goirle een tweede wethouder zou leveren
5. Er is grote eensgezindheid over de grote opgaven voor Goirle (woningbouw, klimaat/ energie, burgerparticipatie, bestuurskracht en financiën)
6. Over het algemeen willen partijen een meerderheidscoalitie. Een raadsbreed akkoord of een minderheidscoalitie genieten niet de voorkeur
7. Er zijn door de partijen diverse wensen en voorkeuren voor samenwerking geuit waardoor er op dit moment geen combinatie mogelijk is die recht zou doen aan de verkiezingsuitslag

2.1.2 Communicatie

De conclusie van deze gespreksronde is in de loop van 2 april telefonisch medegedeeld aan alle fractievoorzitters. Daarna is breder gecommuniceerd middels het persbericht *Eerste verkennende gesprekken afgerond Ton Horn aangesteld tot moderator en formateur in de coalitieonderhandelingen in Goirle*

2.2 Tweede gespreksronde

De bovenstaande bevindingen leidde ertoe dat Lijst Riel Goirle heeft besloten tot een tweede gespreksronde. Gezien de wensen en voorkeuren van partijen in relatie tot de verkiezingsuitslag moesten er bruggen worden gebouwd tussen partijen.

Om dit te begeleiden heeft Lijst Riel Goirle besloten tot het aanstellen van een onafhankelijk mediator/ formateur, Ton Horn.

Dit is op 2 april 2022 telefonisch medegedeeld aan alle fractievoorzitters en de burgemeester. En dit is later die dag middels een persbericht breder gecommuniceerd.

Hoewel aangegeven als moderator/ formateur was de rol van de heer Horn vooral die van adviseur, mediator en onafhankelijk gespreksleider om het kernteam van Lijst Riel Goirle bij te staan. Voor sommige partijen, ook Lijst Riel Goirle, was dit soms wat onwennig omdat we in Goirle geen traditie van externe procesbegeleiders hebben maar het altijd zelf deden.

Namens Lijst Riel Goirle waren bij de onderstaande gesprekken het kernteam (benoemd in 2.1) en Ton Horn aanwezig. Voor elk gesprek was 45 tot 60 minuten gepland, had op hoofdlijnen dezelfde opzet en verliepen over het algemeen in een open en goede sfeer.

Datum	Tijd	Fractie	Aanwezigen
woensdag 6 april	11:00-12:00	Gezond Verstand	Corné de Rooij, Joris Duijsters
zaterdag 9 april	16:00-17:00	PvdA	Pernell Criens, Henk Renders
	10:15-11:15	Pro Actief Goirle	Bert van der Velden, Christel van Neerven, Willem den Ouden
	11:30-12:30	VVD	Ad van Beurden, Peter van Zundert
	13:00-14:00	D66	Piet Verheijen, Janneke van den Hout

Om recht te doen aan de verkiezingsuitslag is ook de tweede gespreksronde gestart met Gezond Verstand. De intentie van het gesprek was om te kijken of er een gezamenlijk basis voor een coalitie kon worden gevormd. Vooral het verschil van inzicht voor het vormen van een coalitie met drie of vier partijen bleek lastig voor beide.

Na dit gesprek is besloten ook de overige fracties, met uitzondering van CDA en Arbeiderspartij uit te nodigen voor een vervolggroep op 9 april. In dit gesprek is door Lijst Riel Goirle gezocht naar een brede meerderheidscoalitie met daarin Gezond Verstand.

Gezien de specifieke wensen van de overige partijen is gekozen om deze gesprekken zonder Gezond Verstand te voeren en is zo geprobeerd om 'een brug te slaan' in plaats van partijen voor het spreekwoordelijk blok te zetten.

2.2.1 Uitkomst(en)

Hoewel partijen bereid waren te praten over een coalitie met daarin eventueel Gezond Verstand bleven partijen zoals beschreven bij 2.1.1 vasthouden aan hun zienswijze van een coalitie met drie of vier partijen.

Naar aanleiding van deze gesprekken heeft Lijst Riel Goirle in de late middag van 9 april daarom een voorstel gedaan aan Gezond Verstand, Pro Actief Goirle en D66 om in een gezamenlijk gesprek te bekijken of het vormen van een coalitie mogelijk was.

Helaas gaf Gezond Verstand te kennen nog steeds een coalitie met drie partijen voor te staan en niet te beschikken over dezelfde informatiepositie als Lijst Riel Goirle om tot die keuze te komen. Pro Actief Goirle en D66 gaven aan wel bereid te zijn tot een gezamenlijk gesprek.

2.2.2 Communicatie

Na deze gespreksronde is contact geweest met de fractievoorzitters van Gezond Verstand, Pro Actief Goirle en D66. De fractievoorzitters van PvdA en VVD zijn telefonisch te kennen gegeven dat Lijst Riel Goirle meer tijd nodig had om de balans op te maken.

2.3 Derde gespreksronde

Doordat Lijst Riel Goirle en Gezond Verstand bleven vasthouden aan een coalitie van respectievelijk drie of vier partijen ontstond er een impasse. Hoewel de partijen in de basis bereid waren samen te werken was er geen consensus over de beoogde coalitiepartner(s). Hierdoor was er een derde gespreksronde noodzakelijk.

Datum	Tijd	Fractie	Aanwezigen
vrijdag 15 april	13:00-14:30	Lijst Riel Goirle Gezond Verstand VVD	Mark Verhoeven, Liselotte Franssen-du Maine Corné de Rooij Ad van Beurden, Peter van Zundert
	16:00-17:30	Lijst Riel Goirle Pro Actief Goirle D66	Mark Verhoeven, Liselotte Franssen-du Maine, Roy van Gorkom Bert van der Velden, Christel van Neerven, Willem den Ouden (digitaal) Piet Verheijen, Janneke van den Hout, Michaël Meijers

Op zondag 10 april 22:10 ontvingen de onderhandelaars van Lijst Riel Goirle, VVD en de heer Horn van Gezond Verstand via whatsapp een tegenvoorstel voor het vormen van een coalitie. Men werd uitnodiging voor een gesprek over het vormen van een coalitie met drie partijen op maandag 11 april. Deze uitnodiging is door Lijst Riel Goirle afgeslagen. Op 13 april 19:25 volgde daarop een gezamenlijke mail van Gezond Verstand en VVD met eenzelfde strekking gericht aan de hele fractie van Lijst Riel Goirle.

Gezien de impasse heeft Lijst Riel Goirle de uitnodiging tot een informeel gesprek geaccepteerd en is op 15 april gesproken over de ontstaande situatie. Daar waar het een informeel gesprek betrof, is in overeenstemming met alle betrokkenen ervoor gekozen om dit gesprek zonder de heer Horn te voeren.

Later die dag heeft de heer Horn, samen met het vernieuwde kernteam van Lijst Riel Goirle (bestaande uit Mark Verhoeven, Liselotte Franssen-du Maine en Roy van Gorkom) ook een gezamenlijk gesprek gevoerd met de kernteams van Pro Actief Goirle en D66 over het vormen van een motorblok.

2.3.1 Uitkomst(en)

1. Zowel Lijst Riel Goirle als Gezond Verstand blijven vasthouden aan de wens voor een meerderheidscoalitie van respectievelijk vier of drie partijen en de door hen beoogde coalitiepartner(s).
2. Lijst Riel Goirle ziet geen mogelijkheid meer tot het vormen van een brede coalitie met daarin Gezond Verstand
3. Men ziet wel de mogelijkheid voor een coalitie met Pro Actief Goirle en D66 aangevuld met PvdA, VVD of CDA
4. Gezond Verstand geeft aan nog steeds een formatie met Lijst Riel Goirle en VVD na te streven. Onder voorwaarde is men bereid mee te denken over een eventuele vierde partij.

2.3.2 Communicatie

De uitkomst van deze gespreksronde is in de vroege avond van dinsdag 19 april telefonisch medegedeeld aan alle fractievoorzitters. Daarna is breder gecommuniceerd middels het persbericht *Coalitieonderhandelingen tussen twee grootste partijen in Goirle gestaakt*

2.4 Vierde gespreksronde

Naar aanleiding van de gesprekken op 15 april 2022 besluiten Lijst Riel Goirle, Pro Actief Goirle en D66 een motorblok te vormen. De samenwerking wordt gecommuniceerd op dinsdag 19 april, waarna men snel wil doorpakken. De onderstaande partijen worden dan ook op die dag nog uitgenodigd voor een gesprek met dit motorblok op 20 april. Het doel van die bijeenkomst was het vormen van een meerderheidscoalitie.

Namens het motorblok waren aanwezig: Roy van Gorkom, Mark Verhoeven (Lijst Riel Goirle), Bert van der Velden (Pro Actief Goirle) en Piet Verheijen (D66). Gezien een blokkade in de agenda was Ton Horn deze avond afwezig.

Voor elk gesprek was 45 tot 60 minuten gepland en had op hoofdlijnen dezelfde opzet. De gesprekken verliepen opnieuw open en in een goede sfeer.

Datum	Tijd	Fractie	Aanwezigen
woensdag 20 april	18:30-19:15	VVD	Ad van Beurden, Peter van Zundert
	19:30-20:15	PvdA	Pernell Criens, Henk Renders

	20:30-21:15	CDA	Tess van de Wiel en Brigitte van Haaften
--	-------------	-----	---

2.4.1 Uitkomst(en)

Alle partijen gaven aan, wederom onder voorwaarde, deel te willen nemen aan een eventuele coalitie met Lijst Riel Goirle, Pro Actief Goirle en D66.

Gezien de wens om een brede meerderheidscoalitie te vormen en kijkend naar de programmatische inhoud en idealen heeft het motorblok na lang en gezamenlijk beraad gekozen voor de combinatie Lijst Riel Goirle, Pro Actief Goirle, D66 aangevuld met de VVD.

Samen vertegenwoordigen zij 11 van de 19 zetels in de gemeenteraad van Goirle, waarmee er gestalte wordt gegeven aan de wens van een brede meerderheidscoalitie.

Daarmee heeft de informatieronde in totaal vijf weken in beslag genomen.

2.4.2 Communicatie

De uitkomst van deze gespreksronde is in de loop van 22 april telefonisch medegedeeld aan de fractievoorzitters van PvdA, CDA. Daarna zijn alle fractievoorzitters op 23 april op de hoogte gebracht van de uitkomst van de informatieronde middels het persbericht *Lijst Riel Goirle, Pro Actief Goirle, VVD en D66 samen aan de slag*

3. Overige betrokkene

3.1 Burgemeester

Er is geen formele plicht om de burgemeester te betrekken in het proces bij de vorming van een nieuw college. Toch wordt het verstandig geacht de communicatielijnen kort te houden en elkaar, waar nodig, te informeren.

Vanuit dit principe is op de onderstaande momenten kort (via Teams) contact geweest tussen de fractievoorzitter van Lijst Riel Goirle en de burgemeester om bij te praten over het proces.

Datum	Tijd
vrijdag 25 maart	14:00-15:00
vrijdag 1 april	14:00-15:00
vrijdag 8 april	vervallen i.v.m. ziekte
maandag 11 april	telefonisch, loop van de dag
vrijdag 15 april	vervallen i.v.m. overleg Gezond Verstand en VVD
vrijdag 22 april	14:00-15:00

3.2 Griffie

Helaas is door de personele bezetting op de griffie tijdens dit proces nauwelijks gebruik gemaakt van de diensten van de griffie.

3.3 Gemeentesecretaris

De gemeentesecretaris heeft geen rol in het informatieproces. Wel is in dit stadium gesproken over de mate van facilitering wanneer het formatieproces zou starten.

4. Financiële verantwoording

Ter verantwoording onderstaand een overzicht van de gemaakte kosten.

In overleg met de griffie komen deze ten laste van het budget van de gemeenteraad.

Datum	Post	Kosten
9 april	Factuur Net als Toen Lunch	€ 32,50
5 mei	Verzamelfactuur Jan van Besouw Zaalhuur, koffie thee 30-03, 06-04, 09-04 en 20-04	€ 347,70
	Totaal	€ 380,20

5. Conclusie en aanbeveling

5.1 Conclusie

In de bovenstaande hoofdstukken heb ik de uitkomst(en) van de informatieronde zo transparant mogelijk weergegeven. Samenvattend kom ik in dit hoofdstuk tot een conclusie en aanbeveling.

De verkiezingsuitslag is tijdens een raadsbijeenkomst op dinsdag 29 maart door alle partijen geduid. Eerder al tijdens de uitslagenavond op 16 maart hebben de fractievoorzitters aangegeven dat het aan de fractie van Lijst Riel Goirle is om het initiatief te nemen in de informatiefase. Met het uitnodigen van de fracties tot een gesprek daags na de verkiezingen heeft men gestreefd naar een snelle informatieronde.

De informatie is gestart met de volgende uitgangspunten:

- Ga in gesprek met alle fracties uit de gemeenteraad;
- Analyseer en verken mogelijke coalitiepartners;
- Op basis van een gedeelde opvatting over de grote opgaven voor Goirle;
- En de kans op de succesvolle vorming van een stabiele en collegiale coalitie die kan rekenen op een werkbare en bestendige meerderheid in de gemeenteraad;
- Inventariseer daarbij de thema's en aandachtspunten die bij het vervolgproces van coalitievorming relevant zijn.

Na een eerste gesprek met alle fracties kwamen de onderstaande zaken naar voren:

1. Alle partijen zijn bereid, onder voorwaarde, bestuursverantwoordelijkheid te nemen
2. Voor het vormen van een meerderheidscoalitie vinden partijen het getalsmatig in eerste instantie niet logisch om verder te praten met CDA en Arbeiderspartij
3. Gezond Verstand ziet een coalitie met drie partijen als mogelijkheid. VVD geeft de voorkeur aan een coalitie van drie partijen maar ziet een coalitie van vier partijen ook als optie. De overige partijen opteren voor een coalitie van vier partijen
4. Partijen geven aan dat het te vormen college drie tot maximaal vier fte mag bedragen (op dit moment is de samenstelling (4 x 0,9) 3,6 fte). Diverse fractie geven aan het logisch te vinden als Lijst Riel Goirle een tweede wethouder zou leveren
5. Er is grote eensgezindheid over de grote opgaven voor Goirle (woningbouw, klimaat/ energie, burgerparticipatie, bestuurskracht en financiën)
6. Over het algemeen willen partijen een meerderheidscoalitie. Een raadsbreed akkoord of een minderheidscoalitie genieten niet de voorkeur
7. Er zijn door de partijen diverse wensen en voorkeuren voor samenwerking geuit waardoor er op dit moment geen combinatie mogelijk is die recht zou doen aan de verkiezingsuitslag

Gezien de verschillen heeft Lijst Riel Goirle besloten om voor de daaropvolgende gesprekronden zich te laten begeleiden door een onafhankelijk moderator/ formateur, Ton Horn.

Helaas bleek het verschil van inzicht tussen Lijst Riel Goirle en Gezond Verstand over een aantal zaken, zoals het aantal partijen en de beoogde coalitiepartner(s) te groot. Hierdoor heeft Lijst Riel Goirle gekozen een motorblok te vormen met Pro Actief Goirle en D66, waar later VVD bij aan is gesloten. Samen vertegenwoordigen zij 11 van de 19 zetels in de gemeenteraad van Goirle, waarmee er gestalte wordt gegeven aan de wens van een brede meerderheidscoalitie.

5.2 Aanbeveling

Gaandeweg het informatieproces is opgevallen dat bestaande structuren niet in alle gevallen meer toereikend zijn. Door de goede persoonlijke verhouding in de raad gebeuren in Goirle veel zaken op basis van vertrouwen. Dit is iets wat we moeten koesteren maar ook niet naïef in moeten zijn.

Bij de volgende verkiezingen zou het goed zijn wanneer de partij- of afdelingsvoorzitters (samen met de burgemeester, griffie en de gemeentesecretaris) vooraf duidelijke afspraken maken over het te volgen proces en de beschikbare middelen in de informatie en formatiefase die volgt na de gemeenteverkiezingen.

Door deze afspraken tijdig te maken schept dit duidelijkheid bij de diverse fracties en kan het een bijdrage leveren aan de oproep vanuit de maatschappij om de informatieronde transparanter te maken.